

Matematik A-niveau

22. maj 2015

Delprøve 1

Løst af Anders Jørgensen

Opgave 1 - *Lineær Funktioner*

Vi ved, at år 2001 er vores begyndelses år, dvs. vores model passer fra år 2001 og efter. Vi får angivet tallene a og b for a er -8 og b er 190 . Tallene beskriver antallet af pengeinstitutter der lukker i et bestemt land. Vi har:

$$f(x) = -8x + 190$$

$$f(x) = -8x + 190 \quad (1.1)$$

Fordi tallet a fortæller, at for hvert år der går, lukkes 8 pengeinstitutter i landet, hvor tallet b fortæller, at i år 2001 var antallet af pengeinstitutter på 190 .

Matematik Universet

Opgave 2 - *Funktioner*

Grafen A tilhører potensfunktioner, idet A er en voksende funktion, hvor a ligger mellem 0 og 1 . Der ses også, at potensfunktionen aldrig kommer over på anden kvadrant, derfor er det en potensfunktion.

Grafen B tilhører eksponentialfunktioner, idet eksponentialfunktioner har en b værdi på 1 , og da den er aftagende, må a ligge mellem 0 og 1 . Eksponentialfunktioner må - i modsætning til potensfunktioner - godt ramme y -aksen.

Grafen C tilhører lineære funktioner, idet der er tale om en ret linje, og på grafen ses det, at funktionen er aftagende.

Opgave 3 - *Tredjegradslikning*

$$x = 3$$

$$x = 3 \quad (3.1)$$

Vi undersøger om det er løsningen til ligningen.

$$x^3 - 9x^2 + 23x - 15 = 0$$

$$x^3 - 9x^2 + 23x - 15 = 0 \quad (3.2)$$

Vi indsætter 3 .

$$3^3 - 9 \cdot 3^2 + 23 \cdot 3 - 15 = 0 :$$

$$27 - 81 + 69 - 15 = 0 :$$

$$\begin{aligned} 27 + 69 - 81 - 15 &= 0 : \\ 96 - 96 &= 0 : \\ 0 &= 0 : \end{aligned}$$

Dvs. $x = 3$ er løsningen til ligningen.

Opgave 4 - Differentialregning

Vi skal benytte tangentligningen $y = f'(x_0) \cdot (x - x_0) + f(x_0)$. Først finder vi vores $f(0)$ og efterfølgende $f'(0)$.

$$f(x) = 5 \cdot e^x + 4 \quad (4.1)$$

Differentieres.

$$f'(x) = 5 \cdot e^x + 0 \quad (4.2)$$

Der indsættes for punktet $P(0, f(0))$

$$f(0) = 5 \cdot e^0 + 4 = 5 \cdot 1 + 4 = 9 : \quad (4.3)$$

$$f'(0) = 5 \cdot e^0 = 5 \cdot 1 = 5 :$$

Disse indsættes i tangentligningen.

$$y = 5 \cdot (x - 0) + 9 :$$

$$y = 5x + 9$$

$$y = 5x + 9 \quad (4.4)$$

Som er tangentlinjen til f .

Opgave 5 - Integralregning

For at finde ud af, hvilken funktion der er stamfunktion til f , kan vi prøve at integrere f . Vi gør sådan:

$$\int \frac{5}{x} + 2x \, dx :$$

Vi benytter vores regneregler. Da $\frac{1}{x}$ er $\ln|x|$ ved vi, at $\frac{5}{x}$ er $5 \cdot \ln|x|$. Vi ved dog at $x > 0$ så numerisk tegn er unødvendig.

$$F(x) = 5 \cdot \ln(x) + 2 \cdot \left(\frac{1}{1+1} \right) x^{1+1} + k = 5 \cdot \ln(x) + \frac{2}{2} x^2 + k = 5 \cdot \ln(x) + x^2 + k.$$

Dvs. at $h(x)$ er den integrerede af $f(x)$ uden konstanten k . Differentieres $h(x)$ fås $f(x)$.

Opgave 6 - Differentialregning

Først findes monotoniforholdene for g , og da man ser, at den lineære funktion g' rammer førsteaksen i punktet $P\left(-\frac{1}{2}, 0\right)$, og selve g 's retning og hældning, kan man argumentere for, at:

g er aftagende i intervallet $]-\infty; -\frac{1}{2}]$ og g er voksende i intervallet $]-\frac{1}{2}; \infty[$

Fordi når g' er under førsteaksen, er den oprindelige funktion g aftagende, hvorimod hvis g' er over førsteaksen, så er den oprindelige funktion g voksende.

Vi vil finde koordinatsættet for R , ved først at lave en lineær funktion af g' , og dette kan laves på to måder, idet to punkter kendes, nemlig P og Q . Vi beregner værdien a .

$$a = \frac{y_2 - y_1}{x_2 - x_1} = \frac{1 - 0}{0 - (-0.5)} = \frac{1}{0.5} = 2$$

Derved kan værdien b beregnes.

$$b = y_1 - ax_1 = 0 - 2 \cdot (-0.5) = 1$$

Vi har derfor en ret linje kaldet

$$g'(x) = 2x + 1$$

$$\frac{d}{dx} g(x) = 2x + 1$$

(6.1)

Vi skal nu undersøge, om hvornår f og g har den samme tangenthældning. Vi sætter derfor

$$f'(x) = g'(x)$$

$$5 = 2x + 1 \Leftrightarrow 4 = 2x \Leftrightarrow x = 2$$

Så koordinatsættet til R , hvor f og g vil have samme tangenthældning vil være $(2, 5)$.